

۱۴۳۵۴۶۴
۹۶,۲,۷

راهنمای برنامه عملیاتی اداره آموزش دوره دوم

متوسطه نظری

مؤلفین:

ناصر قجری - محمد انصاری - علیرضا شجاعی پور - عبدالله زایر

www.ketab.ir

عنوان و نام پدید آور	راهنمای برنامه عملیاتی اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری
مشخصات نشر	کرج: گردوی دانش، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۱۴ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۱-۱۲۹-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	فهرستویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
یادداشت	مولفین: ناصر قجری، محمد انصاری، علیرضا شجاعی پور، عبدالله زایر.
شناسه افزوده	قجری، ناصر، ۱۳۵۰ -
شماره کتابشناسی ملی	۴۳۸۶۰۰۳

ناشر:	انتشارات گردوی دانش
مدیر مسئول:	سیدرضا چاییچی ضرابی
عنوان کتاب:	
گروه برنامه ریزی:	ناصر قجری - محمد انصاری - علیرضا شجاعی پور - عبدالله زائر
ناظران علمی برنامه:	محمد مهدی - محمد حسینی - دهقانیان - محمد رضا کیانی
	فرهاد خوشنویسان - حسین چلیک - محمدجعفر کجری - ریم نبات ریز - پدالله احمدی
	علی عوض آقایی - مجتبی دبیری راد - علی مدد خلیلی - محمد حسن پور - رحمن میرزایی
مؤلفین:	ناصر قجری - محمد انصاری - علیرضا شجاعی - عبدالله زایر
با همکاری:	عباس افروخته - سکینه تقوی - سره همت راد - بهمن اسدی
صفحه، آمار، شاخص ها:	محمد انصاری
نایب و ویراستاری:	محمد انصاری
نوبت چاپ:	اول - ۹۵
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۱-۱۲۹-۷
تیراژ:	۱۰۰۰ جلد
قیمت:	۱۲۰۰۰ تومان
نشانی:	کرج - سه راه رجایی شهر - ضلع شمالی پل - ساختمان ققنوس
تلفکس:	۰۲۶-۳۴۴۵۶۸۱۰ و ۰۲۶-۳۴۴۵۱۵۰۳-۵
صندوق پستی:	۳۱۴۵۷۱۳۴۵۴
بایگاه اینترنتی:	www.gdbook.ir
پست الکترونیکی:	info@gdbook.ir

«قَوَامُ الْعِيشِ حَسَنُ التَّقْدِيرِ وَ مِلَاكَةُ حَسَنِ التَّدْبِيرِ» (امام علی (ع))

«پایداری زندگی به برنامه‌ریزی درست و وسیله رسیدن به آن، مدیریت صحیح است.»

بی‌تردید دستیابی به نیازها و مقتضیات قرن و همسو و همگامی با مسیر رشد و توسعه بدون طراحی و ایجاد سیستم آموزش و پرورش جامع و کارآمد امری محال و غیرممکن است. کیفیت تصمیمات آموزشی که در گذشته اتخاذ شده است منتج به آموزش و پرورش امروز ما شده است و در همین راستا برنامه‌ریزی‌های امروز دستگاه تعلیم و تربیت، کیفیت آموزش و پرورش فردا را رقم خواهد زد.

تفاوت اساسی بین سیستم آموزشی کشورهای پیشرفته با سایر کشورها در این است که کشورهای پیشرفته اهداف آموزشی بزرگ‌تری برای خود بر می‌گزینند و سپس اولین گام را بر می‌دارند. این جانب اعتقاد راسخ دارم که شکاف نابرابری آموزشی تا حدود زیادی به تفاوت مهارت‌ها بر می‌گردد و بی‌شک موفقیت‌های آموزشی نصیب مدیرانی می‌شود که به‌لرمدوام بر دانش و مهارت‌های خود افزوده و در راستای ارتقای این مهارت‌ها تلاش می‌نمایند.

بدیهی است می‌توان از هنر و سایر صنایع و چالش‌ها در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و به تبع آن تدوین راهبردهای مناسب بر مبنای نقاط قوت، فرصت‌ها، به عنوان نبوغ مدیریتی نام برد و دستاوردهای بزرگ علمی و آموزشی را در سایه دقت زیاد و کوشش خستگی‌ناپذیر دست یافتنی دانست.

برنامه‌های آموزشی باید به گونه‌ای باشد که دانش‌آموزی را به جای دانش‌آموزی در کالبد ذهنی و فکری آینده‌سازان ساری و جاری سازد. بدین منظور برنامه‌ریزان را بطور تربیت کرد که بتوانند در شناخت جهان و عمل در آن، روش و بینش علمی را به کار برند.

در این راستا اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری در راستای راهبردها و استراتژی‌های وزارت آموزش و پرورش و با تکیه بر اسناد بالادستی، ۲۱ برنامه‌های عملیاتی را برای سال تحصیلی ۹۵-۹۶ در کتاب برنامه راهبردی به مدارس متوسطه دوره دوم تابعه اعلام نموده و کیفیت بخشی آموزش را با تشکیل دبیرخانه تخصصی برنامه‌ها در دستور کار دارد.

کتاب حاضر تحت عنوان راهنمای برنامه عملیاتی اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری به عنوان مکمل کتاب برنامه راهبردی گامی مؤثر در تسهیل فرآیند عملیاتی نمودن برنامه‌هاست. بی‌شک توسعه و گسترش راه و طراحی مسیری که ما را در رسیدن به اهداف بلند تعلیم و تربیت یاری نماید دغدغه و مورد تأکید تمامی دلسوزان نظام تعلیم و تربیت است و همواره الطاف الهی و همت و تلاش کارگروه‌های تخصصی یاریگر ما در پیمودن این مسیر بوده است بنابراین لازم می‌دانم از زحمات تمامی همکارانی که دغدغه یاددهی - یادگیری آنان به پیشبرد اهداف اداره آموزش دوره دوم متوسطه کمک نموده تقدیر و تشکر نمایم.

باشد که همه ما خدمتگزارانی صدیق به نظام تعلیم و تربیت و فراتر از آن نظام مقدس جمهوری اسلامی باشیم.

آمین یا رب العالمین

اللهم وفقنا لما تحب و ترضی

محمد انصاری

شهریور ۱۳۹۵

فهرست

۹	تعریف مفاهیم و اصلاحات کلیدی سند تحول بنیادین
۲۰	شیوه نامه انتخاب برنامه هفتگی برتر مدارس
۲۴	شیوه نامه اعتکاف نوروزی
۳۲	شیوه نامه انتخاب مدارس برتر در راستای کیفیت بخشی به جلسات شورای دبیران
۴۱	شیوه نامه جشنواره سالانه مدارس
۴۶	شیوه نامه انتخاب دبیران و مدارس برتر در راستای ظرفیت بخشی و استانداردسازی ارزشیابی مستمر
۵۴	شیوه نامه کلاس های جبرانی ، نقیض و ک کور
۶۶	شیوه نامه کیفیت بخشی به علوم انسانی
۷۳	شیوه نامه مدارس سرآمد و برتر
۷۸	شیوه نامه هدایت تحصیلی
۸۶	شیوه نامه همیار معلم
۹۶	برنامه دانشجویی - دانش آموزی؛ زنگ تفریح در دانشگاه

به نام آن که جان را فکرت آموخت

هر سازمانی خصوصاً دستگاه آموزش و پرورش برای استمرار فعالیت‌های خود و نیز برطرف کردن نیازهای جامعه‌ی هدف خود نیازمند عواملی همچون ساختار و تشکیلات، نیروی انسانی، بودجه و اعتبار و نیز قوانین و مقررات و ... می‌باشند. یکی از عوامل مؤثر و مشترک در انواع مدیریت سازمان‌ها و نیز کلیه رشته‌های مدیریت، وجه قوانین و مقررات مناسب و رعایت آن‌ها در هر سازمان است. اجرای عدالت در نظام آموزشی و به‌عبارت دیگر رعایت اصول و اعمال نفوذ در تصمیم‌گیری‌ها مستلزم وجود ضوابط و تدوین مقررات لازم است. آگاهی و اشرافیت مدیران و کارشناسان از قوانین و مقررات آموزشی کاملاً ضروری است؛ زیرا این امر موجب می‌شود نسبت به حقوق و مزایای معنوی و مادی خود و دیگران در نظام آموزشی واقف گردند و برای انجام دادن وظایف خود در زمینه‌های اداری و آموزشی توفیق بیشتری یابند. هم اکنون در اداره‌ی سازمان‌ها به‌خصوص سازمان آموزش و پرورش که با واسطه و بی‌واسطه با میلیون‌ها نفر در ارتباط هست، بهترین راه برای تسهیل و تسریع و ایجاد رضایت‌بخشی در جامعه‌ی هدف ارایه کار و فعالیت در قالب الگو و نظام مشخص است. آن چه که باعث می‌شود یک الگو موفق ارزیابی شود؛ بی‌تردید وجود قوانین و مقررات رسا، روشن و جامع و مانع هست. لازم به ذکر است که فلسفه قوانین و مقررات آن است که امور منظم، دقیق و هدفمند دنبال شود و بزرگترین خبط و اشکال نیز می‌تواند در کنار عدم رعایت قوانین و مقررات، ایجاد دیکتاتوری قوانین و مقررات در سازمان باشد. بنابراین قوانین و مقررات باید انعطاف داشته باشد تا به‌جانبه نگرانی لازم را نیز داشته تا بتواند در نهایت از مشکلات و نیازمندی‌های افراد و سازمان بکاهد. امید است همه دست‌اندرکاران نظام آموزشی با تدوین و تبویب قوانین صحیح و رعایت دقیق آن‌ها موجب اعتلا و تعالی فرهنگ آموزش در کشور باشند.

ناصر قمری

معاون آموزش متوسط فارس

شهریور ۱۳۹۵

زندگی در جوامع امروز، امری پیچیده، چالش برانگیز و مخاطره آمیز است که باید با دقت و ظرافت‌های خاص، برنامه ریزی و اداره شود. تغییرات فراوانی که در حوزه مباحث علمی، فناوری، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در یک قرن اخیر رخ داده است، چنان سریع، پرحجم، عمیق و فراگیر است که عمر اطلاعات و دانش انسان‌ها را بسیار کوتاه کرده است. در چنین وضعیت رقابتی، سازمان‌ها برای ادامه حیات خود باید از تمام توان، نیروها و منابع خود به طور اثربخش و کارآمد استفاده نمایند. امروزه، تقریباً تمام کسانی که به دنبال توسعه و اصلاحات هستند در همه جای دنیا از آموزش و پرورش شروع می‌کنند و رویکردهای برآمده از عصر جدید ارتباطات و فناوری‌ها در تعلیم و تربیت از جمله دیدگاه حداکثری مبتنی بر خود یادگیری و چگونگی یادگیری (فراشناخت)، یادگیری فرآیندمدار و مستقل، و جنب حرکت تدریجی در باز تعریف مفاهیم اساسی تعلیم و تربیت شده است. علم، تدریس، معلم، شاگرد، محتوای درسی و مدرسه در حال احراز تعاریف جدید هستند. جهانی شدن موجب شده تا در بسیاری از موارد مرزهای سنتی آموزش و فناوری‌ها از بین رفته و نیازمند آن است که دوباره تعریف شود. برای مثال از بین رفتن مرز بین دولت‌های ملی و جامعه جهانی، بین فرهنگ ملی و خرده فرهنگ‌های تشکیل دهنده آن، بین مدرسه و جامعه محلی، بین خانه و مدرسه، بین آموزش و کار، بین دنیای کار و مؤسسات یادگیری، بین آموزش رسمی و غیررسمی، بین برنامه درسی از قبل تنظیم شده و انتخاب‌های افراد، بین شاگرد معلمان و والدین و فرزندان آن‌ها، بین انسان و ماشین و حتی بین رشته‌های مختلف، موجب شده تا تلاش‌های ممتد برای آموزش ایجاد شود که به منظور برخورد با آن‌ها و انطباق با تغییرات پیش آمده، برنامه، روش، مربیان آموزشی بایستی گام‌هایی فوری و متهورانه برای تجدیدسازمان آموزشی در تمامی جنبه‌ها و ابعاد، دارند و بدیهی است که غفلت از این کار به معنی سلب مسئولیت به نفع جهانی سازی و جریان‌ها و ولایت است.

دست‌یابی به اهداف، مستلزم داشتن برنامه جامع و اثربخش است. برای تحقق این مهم برنامه راهبردی حوزه معاونت آموزش متوسطه با همت و تلاش همکاران عزیز برای سال تحصیلی ۹۵-۹۶ تدوین شده است. در این کتاب ۲۱ برنامه برای اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری پیش‌بینی شده است که به منظور تسهیل در اجرایی شدن برنامه‌ها، با بهره‌گیری از خرد جمعی در دیدگاه کارشناسی همه همکاران محترم در صف و ستاد و با استفاده از تجارب سال‌های گذشته، مجموعه شیوه‌نامه‌های اجرایی برنامه‌های عملیاتی دوره دوم متوسطه نظری، برای سال تحصیلی ۹۵-۹۶ تنظیم شده است. باشد که راهنمای عمل همکاران عزیز قرار گیرد.

ان شاء...

علیرضا شجاعی پور

رئیس اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری